

ІСТОРІЯ ЯПОНСЬКОЇ МОВИ

Мова для кожної людини є важливим елементом, що накопичує традиції й досвід пращурів та дозволяє передавати набуте майбутнім поколінням. Мова — це історія народу, його світогляд, вона формує людину, культуру та історію нашого буття.

Метою дослідження є одна зі східних мов, а саме японська.

Японська мова вважається єдиною провідною мовою, генетична належність якої досі невідомо. Ствердження, яке пов'язує японську мову з корейською залишається найсильнішим, але є й інші припущення. Деякі автори намагаються поєднати японську мову з мовними групами Південної Азії, такими як євразійська, австронезійська та тибето-бірманська сім'я китайсько-тибетських мов. Дедалі популярніша доктрина в цьому напрямку засвідчує, що змішана природа японської мови є наслідком її австронезійського лексичного субстрату та алтайського граматичного суперстрату.

Відповідно до однієї з версій цієї гіпотези, мова південного походження з фонологічною системою, подібною до австронезійських мов, була присутня в Японії в доісторичну епоху Джомон (бл. 10 500 – бл. 300 рр. до н. е.).

Культура Яйой прийшла в Японію з азійського континенту приблизно в 300 р. до н. е. Мова Південної Кореї почала поширюватися на схід від південного острова Кюсю разом з цією культурою, яка також дала Японії залізні та бронзові інструменти, а також культуру вирощування рису. Фактично, міграція з Кореї не відбулася у великих масштабах, нова мова не стерла деякі старіші лексичні компоненти, але не зважаючи на це

змогла змінити граматичну структуру мови.

Таким чином, ця доктрина стверджує, що японська мова має бути генетично спорідненою з корейською, і, можливо, врешті-решт, з алтайськими мовами, хоча вона має австронезійські лексичні похідні.

Географія країни, що характеризується долинами, горами, а також невеликими ізольованими островами, слугували розвитком різних діалектів по всьому архіпелазі. Різні діалекти не раз були взаємно незрозумілими. Для кагосімського Кюсю більшість людей головного острова Хонсю були просто не зрозумілими. Таким же чином північномовних місцевих з Аоморі та Акіта, більшість людей у Токіо чи у західній Японії не розуміють.

Японські діалектологи погоджуються, що головна діалектна межа відокремлює окінавський говір островів Рюкю від інших діалектів материка. Діалект Рюкю поділяється на три групи - східний, західний та кюсюський – або просто східний та західний. Стандартизована письмова мова була особливістю обов'язкової освіти, яка почалася в 1886 році.

Історію японської мови можна поділити на п'ять періодів. А саме: стародавній (до VIII ст. н. е. включно), древній, або класична японська мова (IX – XI ст.), середній (XIII – XVI ст.) і сучасний (з XVII століття до наших днів).

Протягом багатьох століть граматична структура японської мови залишалася надзвичайно стійкою, тому навіть в наш час читачі можуть читати і повністю розуміти видання минулих століть. Така незвичайна система писемності склалась історично, завдяки активному проникненню китайської культури на Японські острови близько VI століття.

Існує ціле мистецтво з написання ієрогліфів – *сьодо*, що з японської означає шлях (道). Кількість носіїв мови за різними оцінками становить 127 – 130 мільйонів осіб, японська посідає 9 місце за кількістю мовців

В сучасній японській мові використовується лексика трьох типів: запозичена китайська (漢語), запозичена іншомовного походження (外来

語) і корінна японська (和語). Корінна японська лексика має менше половини всього словникового запасу мови, але в повсякденному мовленні вона є головною. Японські слова зазнали численних перетворень, головним з яких була зміна одно- або двоскладових слів на багатоскладові. На відміну від мови сьогодення, старі японські слова не починалися з дзвінких звуків. Ймовірно, зміна корінної лексики відбулася під натиском китайської мови [1].

Після поразки в Другій світовій війні Японію окупували військові сили антигітлерівської коаліції. Вони запропонували спрощення японської писемності, яку вони вважали громіздкою, і переклад японської мови на латиницю. Цього не сталося, однак Міністерством Освіти Японії в 1946 році було проведено перегляд ієрогліфів, в результаті був складений список з 1850 нормативних ієрогліфів. З тих пір уряд здійснює суворий централізований контроль над мовою та її викладанням.

Останнім часом, багато в чому завдяки впливу англійської мови та західної культури, з'явився розрив між старшим і молодшим поколіннями. Нове покоління японців надає перевагу нейтральній, неформальній мові, мало вживає ввічливу і залежну від статі мовця традиційну японську мову. Завдяки засобам масової інформації поступово зменшується різниця між діалектами, хоча завдяки регіональній самосвідомості діалекти зберігаються і в XXI столітті, а також підживлюють регіональний сленг [2].

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Yamaguchi T. Japanese linguistics. London–New-York : Continuum, 2007. 240 p.
2. <https://www.britannica.com/topic/Japanese-language>